

LURZORUAREN EGOERAREN TXOSTENA

2019

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

LURZORUAREN EGOERAREN TXOSTENA

2019

Data 2019ko martxo

Jabea Eusko Jaurlaritza.

[Lurzoruaren kalitatearen ikerketa](#)

Sarrera	1
Lurzoruaren egoeraren txostena egitea eskatzen duten egoerak	1
Lurzoruaren egoeraren txostenak gutxienez jaso beharreko edukia, ahalmen kutsatzaile TXIKIA duten jarduera eta instalazioetarako	2
Lurzoruaren egoeraren txostenak gutxienez jaso beharreko edukia, ahalmen kutsatzaile ERTAINA ETA HANDIA duten jarduera eta instalazioetarako	3
Lurzoruaren egoera-txostenaren gutxieneko edukia, lurzoria erabiltzeko gaitasuna adierazteko prozeduraren esparruan	6
Lurraren egoeraren txostenak aldian behin berrikustea	7

Sarrera

Lurzoruaren egoeraren txostenaren xedea hau da: lurzoria kutsa dezakeen jardueraren edo instalazioaren bat dagoen edo egon den lurzorian kutsadura nabarmenik gertatu den edo gerta daitekeen ebaluatzea.

Kutsatzaile potentzialaren ebaluazioa egiteko, alderdi hauei buruzko informazio xehea erabiltzen da:

- a) Erabilitako, ekoiztako edo emititutako substantzia kutsatzaileak
- b) Sortutako hondakinak
- c) Instalazioen ezaugarriak eta, hala badagokio, ezarri diren prebentzio-, defentsa, eta kontrol- eta segimendu-neurriak.
- d) Jarduera edo instalazioaren kokalekua.

Egoeraren txostenak ez dakar berez inolako entsegu edo analisiak egiteko betebeharririk. Hala ere, lurzoruaren eta kutsatuta egonez gero horrek uki ditzakeen beste ingurune batzuen kalitatea zehatzago ebaluatzeko aurkitzen den informazio osagarri guztia har dezake barnean.

Lurzoruaren egoeraren txostena egitea eskatzen duten egoerak

Aurreko apartatuan aipatzen den xede orokorra lortzeko, bi egoera hauetan aurkeztuko da lurzoruaren egoera-txostena, lurzoru kutsatuen arloan indarrean den legeria betez:

- a) Leku batean lurzoria kutsa dezakeen jarduera edo instalazio bat egiten edo egingo denean, jarduera hori LURZORIA KUTSA DEZAKETEN JARDUEREN ETA INSTALAZIOEN ZERRENDAn jasota, edo jarduerak 199/2005 Errege Dekretuko 3.2 zenbakian ezarritako baldintzak betetzen dituenean. Hala bada, lurzoruaren edo haren bitartez kutsa daitezkeen beste inguruneen gaineko erasana prebenitu, minimizatu edo zuzentzeko neurri egokienak zehaztea izango da egoera-txostenaren helburua.
- b) Lurzoria erabiltzeko gaitasuna adierazteko prozeduraren eskabidea abian jartzeko oinarritzko dokumentu gisa. Kasu horretan, gaitasun-adierazpenerako eskatzen diren baldintzak dudarik gabe bete direla frogatzeko balioko du egoera-txostenak.

Leku batean lurzoria kutsa dezakeen jarduera bat egitearen ondoriozko lurzoruaren egoeraren txostenaren gutxieneko edukia

Lurzoruaren egoeraren txostenaren gutxieneko edukia desberdina izango da txostenaren xede diren jarduera edo instalazioen ahalmen

kutsatzailearen arabera. Ahalmen kutsatzaile eskaseko jarduera eta instalazioetarako egoera-txosten sinplifikatua aurkeztuko da; ahalmen kutsatzaile ertain eta handia dutenek, aldiz, edukia gehiago garatzen duen txosten-eredu batera egokitu beharko dira.

Lurzoruaren egoeraren txostenak gutxienez jaso beharreko edukia, ahalmen kutsatzaile TXIKIA duten jarduera eta instalazioetarako

Jarduera eta instalazio multzo honetarako, oro har, 9/2005 Errege Dekretuko II. eranskinak (lurzoruaren atariko egoera-txostenaren norainokoa eta gutxieneko edukia) eskatutako gutxieneko edukietara egokitu beharko da lurzoruaren atariko egoera-txostena. Ondorioz, alderdi hauei buruzko informazioa jasoko du:

1. Jardueraren datu orokorrak
2. Kontsumitutako materia arriskutsuak (lehengaiak, bigarren mailako gaiak eta gai osagarriak)
3. Tarteko edo azken produktu arriskutsuak
4. Sortutako hondakin edo azpiproduktuak
5. Aurreko material guztien biltegiatze moten ezaugarriak
6. Ekoizpen-arloen deskribapena
7. Iraganeko lekuan egindako zer jarduera eta instalaziok kutsa dezaketean lurzorua.

Zazpigarren apartatua betetzeko, atariko egoera-txostenaren xede den jardueraren eboluzio historikoari buruzko datuak aurkeztu beharko dira, baita lurzorua kutsa dezaketean iraganeko jarduerari buruz eskuratutako informazioa ere. Bigarren lan horretarako, lurzoruaren kalitateari buruzko GEOIKER Informazio Sistema kontsultatu beharko da.

Aurrez deskribatutako apartatuez gain, honako hauek ere sartuko dira txostenean:

1. Ekoizpen-prozesuaren eta instalazioen deskribapen xehea, ekoizpen-eremu guztiak identifikatuta.
2. Lekua zehazteko plana edo planoak; bertan bereiz agertu behar dira egoeraren txostenaren xede den jardueraren mugak, eta argi eta garbi identifikatu behar dira instalazio nagusiak eta osagarriak.
3. Lurzoruaren kutsaduragune potentzialak non dauden, zer prebentzio, defentsa, eta kontrol eta segimenduko neurri ezarrita dauden, eta gune bakoitzean lurzorua zer egoeran dagoen argitzeko argazki-erreportajea.

Ez bada telematikoki izapidetzen, Ingurumena.net helbidean aurki daitekeen inprimakia erabiliko da.

Lurzoruaren egoeraren txostenak gutxienez jaso beharreko edukia, ahalmen kutsatzaile ERTAINA ETA HANDIA duten jarduera eta instalazioetarako

Ahalmen kutsatzaile ertain eta handia duten jarduera eta instalazioetarako, bi kasuetan irismen bera duen lurzoruaren egoeraren txosten bat aurkeztuko da. Txostena egitean, gutxienez, etapa hauek hartuko dira barnean:

1. Azterketaren definizioa. Irismena eta testuinguru orokorra.
2. Informazioa biltzea.
 - Txostenaren xede den jardueraren deskribapena; ekoizpen-prozesuari eta instalazio nagusi eta osagarriei buruzko informazio xehea jasoko du, eta aztertzen ari den enpresaren ekoizpen-prozesuaren kutsaduragune potentzialak identifikatuko ditu.
 - Enpresaren kokalekuaren ingurune fisikoaren azterketa.
 - Lekuaren azterketa historikoa.
3. Informazioaren egiaztapena *in situ*.
4. Aurreko faseetan bildutako informazioaren analisia eta ebaluazioa
5. Emaizten aurkezpena eta neurrien proposamena.
6. Lurzoruaren kutsaduragune potentzialak non dauden; zer prebentzio, defentsa, eta kontrol eta segimenduko neurri ezarrita dauden; eta gune bakoitzean lurzorua zer egoeran dagoen argitzeko argazki-erreportajea.

Jarraian, adierazitako apartatuen gutxieneko edukia edo garapena deskribatzen da:

- a) Azterketa historikoa. Lekuak une historikoetan izan dituen erabilerak eta jarduerak identifikatzeaz gain, honako hauek ere lortzen saiatuko beharko da: haietako bakoitzak garatutako prozesuei buruzko datuak, prozesuek toki horretan izan duten kokaleku zehatza eta, batez ere, zer substantzia eta material erabili, sortu eta emititu diren (lehengaiak, tarteko produktuak, azken produktuak, hondakinak, substantzia osagarriak, eta abar). Horrez gain, informazioa bilduko da lurzorua kutsatu ahal izan duten instalazio osagarriei dagokienez; adibidez, biltegitratzeko lurrazpiko tangak, transformadoreak, eta abar. Fase honetan lortuko dira, halaber, lurzoruaren kalitateari erasan ahal izan dioten istripu eta gorabeheren gaineko datuak. LURZORUAREN

- KALITATEA IKERTZEA dokumentuan jasotako irizpideei jarraikiz egingo da azterketa historikoa.
- b) Ingurune fisikoaren deskribapena. Ingurune fisikoari buruz –hau da, industria-jarduera barnean hartzen duen ingurunearen ezaugarriei buruz– bildutako informazioa lehenengo eredu kontzeptuala prestatzeko erabiliko da. Eredu kontzeptualaren helburua honako hau izango da: eskematikoki deskribatzea nola irits daitekeen lurzoruaren kalitatean gerta litekeen aldaketa kutsaduraguneetatik hartzaileengana (pertsonek, ekosistemak edo ingurumen-baliabideak), kontaktu-bideen bitartez (lurzoruarekin kontaktua, lurrunak inhalazioa, lurpeko uraren bitartez barreiatzea, eta abar). LURZORUAREN KALITATEA IKERTZEA dokumentuan jasotako irizpideei jarraikiz egingo da da ingurune fisikoaren deskribapena.
 - c) Gaur egungo industria-jardueraren deskribapena. Apartatu honetan, jardueraren eremuak identifikatuko dira; esate baterako, ekoizpenekoak, biltegitratzekoak eta abar. Horretarako, kontsumitutako materia arriskutsuei (lehengaiak, bigarren mailako gaiak eta gai osagarriak), tarteko edo amaierako produktuei eta sortutako hondakin edo azpiproduktuei buruzko informazioa lortzeko ahaleginak egingo dira. Horrekin batera, informazio bilduko da lurzoria kutsatu izan dezaketen instalazio osagarriei buruz (adibidez, biltegitratzeko lurrazpiko tangak), eta aurreko material guztiak biltegitratzeko moduen ezaugarriak deskribatuko dira.

Jarduerak bere azpiko lurzoria kutsatu izanaren probabilitateak zenbatesteko ezinbestekotzat hartzen da txostenean informazio hori sartzea. Informazioaren aurkezpenak aukera eman behar du industria-jarduera, haren prozesuak eta horiek lurzoria edo harekin lotutako beste ingurune batzuk kutsatu ahal izanaren probabilitatea erraz ulertzeko.

Ikerketa-fase hau amaitzeko, planoan zehaztuko da identifikatuko eremu eta kutsaduraguneen kokalekua (gaur egungoak eta iraganekoak), behar bezain xeheki. Hurrengo faserako edo informazioaren in situ egiaztapenerako abiapuntu gisa balioko du. Horrez gain, lekua ingurune fisikoaren araberako eremuetan zatitu ahal izango da, hala badagokio.

- d) Informazioaren egiaztapena in situ. Fase honen helburua da lekuan bertan egiaztatzea aurreko faseetan bildutako informazio guztia, horrela, lurzoruari erasateko probabilitate handiena zein eremutan dagoen identifikatzeko.

Zehatz-mehatz berrikusiko dira lurzoruaren kutsadura-iturritzat har daitezkeen azpiegiturak, prozesuak eta eragiketak, eta arreta

berezia jarriko zaie ingurune hori ez kutsatzeko ezarri diren neurriei eta haren mantentze- eta kontserbazio-egoerari.

Identifikatutako iturri edo gune bakoitza deskribapen-fitxa baten bitartez azalduko da, eta instalazioaren argazkiak erantsiko zaizkio, egun zer egoeratan dauden erakusteko, baita kutsaduraren probabilitate-maila kalifikatzeko adina informazio ematen duten prebentzio-neurriak ere, halakorik bada.

Lekuko egiaztapena lurzatiaren azalera osoan eta inguruko eremuan egingo da (ingurune fisikoaren ezaugarriak ebaluatzeko).

- e) Bildutako informazioa ebaluatzea. Ebaluazioan bi alderdi hauek aztertuko dira: batetik, kutsaduragune bakoitzean lurzoruari dagokionez ezarrita dauden prebentzio- eta babes-neurriak eta, bestetik, lurzoruko kutsadura-zantzuak lekuaren eremu guztietan. Informazio hori erabiliz, modu kualitatiboan sailkatuko dira leku eremuetako kutsaduraguneak eta lurzoruaren kalitateak, sor dezaketen arriskuaren arabera, honako hauetarako aukera emango duen prozesu bat erabilita:
- Iturri bakoitzari lotutako lurzoria kutsatzeko probabilitateak analizatzeko. Gune bakoitzerako egin behar da analisi hori, eta txostenaren funtsezko puntuetako bat da; izan ere, lurzorurako eta, gunearen eta ezarritako neurrien arabera, erasanpean gera litezkeen beste inguruneetarako arriskuak behar bezala ebaluatzen dituztela ziurtatu behar du.
 - Lurzoruaren kalitatea modu kualitatiboan ebaluatzea. Lurzoruaren kalitatearen ebaluazio honen irismena mugatua da, datu analitikoaren falta dela eta. Horregatik, askotan, eskura dagoen informazio kualitatiboan oinarritutako irizpen bat izango da balorazio hori. Ebaluazioak aukera eman behar du lurzoruko kutsadura-seinale eta -zantzuak identifikatzeko; horretarako, lurzoruaren egoera ebaluatuko du, batetik, eta ingurunearen kalteberatasuna, bestetik. Lan honetarako, oso baliotsua izango da lurzoruaren edo beste inguruneen kalitatearen ikerketen bitartez (adibidez, lurpeko uren kontrola eta segimendua) lortutako informazio kuantitatiboa, halakorik bada.
 - Lekua eta lurzoria kutsa dezaketen guneak kalifikatzeko. Bildutako informazioa, tokian bertan egindako behaketak eta arriskuen ebaluazio kualitatiboaren emaitzak baliagarriak izango dira, batetik, lekuan lurzoruaren

kalitateari dagokionez identifikatu diren eremuen gaineko ikuspegia lortzeko eta, bestetik, kutsaduraguneei erasateko zer ahalmen duten ebaluatzeko. Datu horiei esker, neurriak hartu behar den eta zer premia duten erabaki ahal izango da.

- f) Neurriak proposatzea. Lekuko eremuen guztien eta kutsaduraguneei kalifikazioa ikusi ondoren neurri egokiagoak proposatuko dira, leku osorako nahiz eremu eta kutsaduragune jakin batzuetarako. Adibide gisa, jarraian identifikatu dira neurri mota ohikoenak:
- Prebentzio-neurriak
 - Defentsa-neurriak
 - Kontrol- eta jarraipen-neurriak.
 - Instalazioak kudeatzeko neurriak eta antolatze-neurriak
 - Lurzoruaren kalitatearen azterketak
 - Erremediatze- edo saneamendu-neurriak

Atariko egoera-txostenaren ondorio gisa, identifikatutako neurriak ezartzeko plan bat aurkeztuko da, eta horren barruan sartuko dira honako hauek:

- a) Hartu beharreko neurrien identifikazioa
- b) Ezarpen-proposamen zehatz bat horietako bakoitzarentzat
- c) Neurriak ezartzeko kronograma

Lurzoruaren egoera-txostenaren gutxieneko edukia, lurzorua erabiltzeko gaitasuna adierazteko prozeduraren esparruan

Egoera txostena bada lurzorua erabiltzeko gaitasuna adierazteko prozeduraren oinarria, helburua ez da izango lurzoruari egin dakioken erasana prebenitzeko, minimizatzeko edo zuzentzeko neurri egokiak zehaztea, baizik eta lurzorua erabiltzeko gaitasunaren adierazpenerako eskatzen diren baldintzak betetzen direla frogatzea. Horretarako, txostenaren alderdi batzuek eduki desberdina izango dute aurreko apartatuan deskribatutakoaren aldean.

Kasu honetan, egoera-txostenak gutxienez apartatu hauek hartuko ditu barnean:

1. Azterketaren definizioa. Irismena eta testuinguru orokorra.
2. Informazioa biltzea.
 - Txostenaren xede den jardueraren deskribapena; ekoizpen-prozesuari eta instalazio nagusi eta osagarriei buruzko informazio xehea jasoko du, eta aztertzen ari den enpresaren

- o ekoizpen-prozesuaren kutsaduragune potentzialak identifikatuko ditu.
 - o Lekuaren azterketa historikoa.
 - o Hirigintzako kalifikazioa / etorkizuneko erabilera
 - o Lekuan garatuko den proiektua
3. Informazioaren egiaztapena *in situ*.
 4. Bildutako informazioaren analisia eta ebaluazioa
 5. Eskatutako baldintzak betetzen direla frogatzen duten emaitzen aurkezpena
 6. Lurzoruaren kutsaduragune potentzialak non dauden; zer prebentzio, defentsa, eta kontrol eta segimenduko neurri ezarrita dauden; eta gune bakoitzean lurzoria zer egoeran dagoen argitzeko argazki-erreportajea.

Oro har, dokumentu honen 2. apartatuan emandako gidalerroei jarraituko zaie etapa bakoitzean. Hala ere, gaitasuna adierazteko prozeduraren oinarri gisa erabiltzen den egoera-txostenak berezitasun hauek ditu:

- Informazioa biltzeko prozesuaren barruan, eskabidearen xede den lekuan lurzoria kutsa dezakeen egindako azken jarduera deskribatu beharko da xeheki.
- Bildu beharreko informazioaren artean, hirigintzako kalifikazioari buruzko datuak eta etorkizuneko erabilerari buruzkoak egongo dira, baita lekuan garatuko den proiektua ere, eta azken horrek aukera eman behar du jarduera berria egiteko zolatarik kendu beharko ez dela eta materialik induskatu beharko ez dela frogatzeko.
- Atariko egoera-txostenean ez dira sartuko kutsaduraguneetako prebentzio- edo defentsa-neurrien ebaluazioari eta proposamenari buruzko kapituluak.

Lurraren egoeraren txostenak aldian behin berrikustea

Egoeraren txostenak aldian behin eguneratuko dira, eta jardueraren ahalmen kutsagarriaren arabera izango da aldizkakotasun hori.

Eguneratzeke, zehatz-mehatz berrikusiko dira txostenaren eduki guzti-guztiak (aurreko apartatuetan deskribatutako metodologiari jarraikiz), eta bereziki azpimarratuko dira alderdi hauek:

- a) Ekoizpen-prozesuan izandako aldaketak eta lurzoruaren kutsaduragune berrien identifikazioa
- b) Gune berrien ebaluazioa, halakorik bada
- c) Lurzoruaren egoera aztertzea: oro har, gune guztietan eta, batez ere, kutsaduragune berrietan

- d) Aurreko txostenean proposatutako neurrien ezarpena egiaztatzea eta horien eraginkortasuna balioztatzea
- e) Kontrolatzeko eta segimendua egiteko neurrien emaitzak balioztatzea, hala badagokio
- f) Egoera berriaren arabera neurriak planifikatzea